Algebra I (ISIM), lista 13, ćwiczenia 10.06.24, deklaracje do godz. 11:00.

Teoria: Przestrzeń zerowa funkcjonału kwadratowego Q. Sygnatura Q. Twierdzenie Sylvestera o bezwładności. Objętość uogólnionego równoległościanu w przestrzeni euklidesowej, związek z wyznacznikiem macierzy, macierzą Grama i wyznacznikiem Grama. Odwzorowanie liniowe  $F:V\to V$  zmienia objętość w stosunku  $|\det(F)|$ . Formy kwadratowe H w  $\mathbb{R}^2$  i  $\mathbb{R}^3$ : klasyfikacja krzywych i powierzchni  $C_H=\{X\in\mathbb{R}^k:H(X)=1\},$  gdy k=2 i k=3: hiperbola, elipsa, hiperboloida 1- i 2-powłokowa, elipsoida.

V oznacza przestrzeń liniową skończonego wymiaru.

- 1. Udowodnić, że  $|\det(A_1,\ldots,A_n)| \le ||A_1|| \cdot ||A_2|| \cdot \ldots \cdot ||A_n||$  (nierówność Hadamarda).
- 2. Podać przykład funkcjonału kwadratowego na jakiejś przestrzeni V oraz wektorów  $v, w \in V$  takich, że Q(v) = Q(w) = 0, lecz  $Q(v + w) \neq 0$ .
- 3. n-sympleks regularny w przestrzeni euklidesowej V to układ różnych punktów  $X_1, \ldots, X_n \in V_n$ , których wzajemne odległości są równe.
  - (a) W przestrzeni  $\mathbb{E}^n$  wskazać n+1-sympleks regularny.
  - (b)\* Czy w przestrzeni  $\mathbb{E}^n$  istnieje n+2-sympleks regularny?
- 4. Załóżmy, że Q jest funkcjonałem kwadratowym na przestrzeni V. Udowodnić, że Q jest dodatnio określony wtedy i tylko wtedy gdy w bazie kanonicznej w jego macierzy wyrazy na przekątnej są dodatnie.
- 5. Znaleźć równanie opisujące obraz okręgu  $x^2+y^2=1$  względem przekształcenia  ${\cal F}$  o macierzy:

(a) 
$$-\begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 4 \end{bmatrix}$$
, (b)  $-\begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ , (c)  $\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ .

każdym z podpunktów znaleźć nowy prostokątny układ współrzędnych Ouv, w którym ten obraz ma równanie  $t_1u^2 + t_2v^2 = 1$  dla pewnych  $t_1, t_2$ . Naszkicować ten obraz.

- 6. Ile jest przekształceń liniowych, które przekształcają okrąg  $x^2+y^2=1$  na elipsę  $2x^2+3y^2=1$ ?
- 7. Ile jest przekształceń liniowych, które przekształcają hiperbolę o równaniu 2xy = 1 na hiperbolę o równaniu  $x^2 2y^2 = 1$ ?
- 8. Przedstawić elipsoidę o środku O i półosiach długości a,b,c>0 (tzn. zadaną równaniem:  $\frac{1}{a^2}x^2+\frac{1}{b^2}y^2+\frac{1}{c^2}z^2=1$ ) jako obraz sfery o rownaniu  $x^2+y^2+z^2=1$  przez odpowiednie przekształcenie liniowe  $\mathbb{R}^3$ . Znając wzór na objętość kuli i wiedząc jak zmienia się objętość pod wpływem przekształcenia liniowego, wyprowadzić wzór na objętość wnętrza tej elipsoidy.
- 9. Sklasyfikować powierzchnie o równaniach: (a)  $x^2 + 10xz + y^2 + 6yz + z^2 = 1$ , (b)- $-4x^2 + 2y^2 + 3yz + 2z^2 = 1$ .

- 10. Dla powierzchni z poprzedniego zadania (punkt (a)) znaleźć nowy prostokątny układ współrzędnych Ouvw (o bazowych wektorach jednostkowych U, V, W), w którym powierzchnie te mają równanie kanoniczne  $\lambda_1 u^2 + \lambda_2 v^2 + \lambda_3 w^2 = 1$ .
- 11. Udowodnić, że złożenie obrotów liniowych przestrzeni  $\mathbb{R}^3$  jest obrotem.
- 12. Niech  $R_1$  i  $R_3$  będą obrotami liniowymi przestrzeni  $\mathbb{R}^3$  o kąty  $\frac{\pi}{2}$ , wokół osi Ox i Oz odpowiednio. Niech  $S=R_1\circ R_3$ , zaś  $T=R_3\circ R_1$ . Znaleźć osie i kąty obrotów S i T.
- 13. Funkcjonały kwadratowe Q,Q' na przestrzeni V nazywamy liniowo równoważnymi, gdy istnieje odwracalne odwzorowanie liniowe  $F:V\to V$  takie, że  $Q'=Q\circ F$ . Udowodnic, że Q i Q' są liniowo równoważne wtedy i tylko wtedy, gdy mają tę samą sygnaturę.
- 14. Udowodnić, że  $vol[v_1, \ldots, v_n, w_1, \ldots w_m] \leq vol[v_1, \ldots, v_n]vol[w_1, \ldots w_m]$ .
- 15. \* Mówimy, że macierz symetryczna  $A \in M_{n \times n}(\mathbb{R})$  jest dodatnio półokreślona, gdy dla wszystkich  $X \neq 0$  mamy  $X^T A X \geqslant 0$ . Udowodnić, że
  - (a) A jest macierzą Grama pewnego liniowo niezależnego układu n wektorów w  $\mathbb{R}^n$  wtedy i tylko wtedy, gdy A jest dodatnio określona.
  - (b) A jest macierzą Grama pewnego układu n wektorów w  $\mathbb{R}^n$  wtedy i tylko wtedy, gdy A jest dodatnio półokreślona.